

Základní principy reakce na bezpečnostní incident

Základní pravidlo pro obecnou bezpečnost:

Všimni si – Vyhodnot' – Reaguj – Informuj

Při mimořádné nebo nebezpečné situaci jednejte klidně, samostatně a bez zbytečného váhání. Pokud jste svědky závažného incidentu nebo máte důvodné podezření, že dochází k ohrožení osob, **neprodleně kontaktujte Policii České republiky na čísle 158**, případně další složky integrovaného záchranného systému.

Dbejte na **situační pozornost a osobní bezpečnost**. Všimněte si svého okolí a neignorujte neobvyklé nebo podezřelé jevy. Pokud zaznamenáte něco, co může představovat riziko (např. podezřelé chování osob, neznámý předmět, známky násilí, požár nebo zdravotní kolaps osoby), **informujte o tom bezodkladně ostrahu, odpovědného zaměstnance nebo příslušné složky IZS**. Ústřední kontakt na UJEP pro hlášení incidentů je **bezpecnost@ujep.cz**.

Pokud nastane nebezpečí, snažte se **co nejrychleji dostat z jeho dosahu do bezpečného prostoru**. Při přesunu vždy zvažte dostupné únikové cesty a vyhodnoťte, zda je místo, kam směřujete, skutečně bezpečnější než místo, kde se právě nacházíte. V některých situacích může být bezpečnější zůstat uvnitř a ukrýt se, v jiných je vhodné prostor opustit.

Nenechte se paralyzovat přemýšlením o hypotetických scénářích. **Reagujte na situaci, kterou skutečně vidíte a vnímáte**, a přizpůsobte tomu své jednání.

Pokud je to možné, **upozorněte osoby ve svém okolí na hrozící nebezpečí** a sdělte jim, jaké kroky a proč podnikáte (např. opouštíte prostor nebo vyhledáváte úkryt). Jasná komunikace může ostatním pomoci rychleji reagovat a dostat se do bezpečí.

Pokud dojde ke **zranění osob nebo náhlé zdravotní příhodě**, přivolejte zdravotnickou záchrannou službu na čísle **155** nebo využijte mobilní aplikaci **Záchranka**, která umožňuje rychlé přivolání pomoci a předání polohy. Pokud je to možné, **poskytněte základní první pomoc do příjezdu záchranářů**.

Tyto základní principy platí pro různé typy mimořádných událostí, jako jsou bezpečnostní incidenty, požár, zdravotní události nebo jiné krizové situace. V následujících kapitolách jsou uvedeny konkrétní postupy pro jednotlivé typy událostí.

Základní postupy při mimořádných událostech většího rozsahu

Invakuace (Pro případy, kde je nebezpečí mimo budovu – výbušnina ve vozidle, exploze, nájezd vozidlem, demonstrace a jiné.)

1. Uzamkněte všechny vstupy a zkontrolujte okna.
2. Zajistěte, aby nikdo neopouštěl budovu.
3. Přesuňte osoby do vnitřních místností bez oken a vchodů.
4. Uzavřete ventilační systémy, zhasněte světla.
5. Zůstaňte v bezpečí, nevycházejte, buďte potichu.
6. Sledujte pokyny vedení nebo složek IZS.
7. Nešířte poplašné zprávy, nevolejte zbytečně.
8. Informujte vedení o mimořádných stavech (zranění, panika).

Lock down (Pro případy, kdy nebezpečí je v budově nebo lokalizace není známá – aktivní útočník, fyzické napadení, podezřelá osoba v budově... a jiné.)

1. Najděte nejbližší místnost a pokuste se vytvořit z volného nábytku blokadu dveří.
2. Pokud se dveře otevírají dovnitř, využijte veškerý nábytek a prostředky na zablokování dveří.
3. Pokud se dveře otevírají ven, využijte základní princip – zablokovat kliku. Pokuste se ji podložit věcmi, stolem, košem či jakkoliv ji zpříčit.
4. Pokud není možnost vyžití kvalitního krytu, držte se základního principu – Nechcete být vidět. Snažte se dostat z přímého dohledu. Schovejte se za nábytek či jiné prvky v prostoru.
5. Buďte potichu, zhasněte a dostaňte se z dosahu dveří, ideálně na nejdelší stěnu od dveří.
6. V krytu vyčkejte do doby, než vás bude přímo informovat vedení skrze informační systém nebo do prolomení barikády ze strany PČR.

Evakuace (Požár, nahlášené výbušné zařízení v budově a jiné.)

1. Okamžitě opusťte budovu nejbližším únikovým východem.
2. Nepoužívejte výtahy, pouze schodiště.
3. Pomozte dětem, seniorům a osobám se sníženou pohyblivostí.
4. Nezdružujte se sbíráním osobních věcí.
5. Uzavřete (nezamykat) dveře po opuštění místnosti.
6. Přesuňte se na určené shromaždiště mimo budovu.
7. Zůstaňte pohromadě a čekejte na další pokyny od zodpovědných osob.
8. Nevracejte se zpět do objektu bez výslovného souhlasu.

Postupy pro konkrétní situace

1. **Verbální agrese**
2. **Fyzické napadení**
3. **Podezřelý předmět**
4. **Požár**
5. **Aktivní útočník**
6. **Osoba v psychotickém stavu nebo pod vlivem drog**
7. **Obtěžování prostřednictvím sociálních sítí, e-mailů nebo SMS a telefonu**

1. Verbální agrese

Rozpoznání: Přímá slovní agrese (křik, nadávky, výhrůžky), případně nepřímé zastrašování (narážky na násilí, urážky).

Postup:

1. Zachovejte klid a neeskalujte situaci. Odpovídejte klidně, nekonfliktně.
2. Snažte se osobu vyslechnout a nepřerušovat.
3. Zopakujte případné možnosti řešení situace.
4. Pokud situace dále eskaluje, důrazně se vymezte.
5. Udržujte odstup a pozorujte, zda nedochází k přechodu ve fyzické napadení.
6. Pokud to lze, přivolejte ostrahu.
7. V případě přímé výhrůžky násilím, volejte 158.
8. Každý incident písemně zaznamenejte a nahlase bezpečnostnímu manažerovi.

2. Fyzické napadení

Rozpoznání hrozby: Došlo k fyzickému útoku mezi osobami (zaměstnanci, studujícími), potyčka, rvačka, snaha ublížit.

Postup:

1. Zajistěte své bezpečí!
2. Pokud je možné, snažte se utéct k dalším lidem.
3. Využijte na odražení útoku veškeré dostupné prostředky v okolí (židle, stoly, atd.).
4. Okamžitě informujte Policii ČR na čísle 158 a ostrahu.
5. Pokud je to možné, zamezte, aby se do konfliktu dostali další osoby.
6. Sledujte situaci z bezpečné vzdálenosti a informujte o dalším vývoji.
7. Po příjezdu PČR spolupracujte, nepřekávejte zásahu.
8. Incident písemně zaznamenejte a odevzdejte bezpečnostnímu manažerovi.

3. Podezřelý předmět

Rozpoznání hrozby: Neznámý nebo opuštěný předmět bez zjevného vlastníka (např. zavazadlo, taška, krabice), který se nachází na neobvyklém místě nebo vzbuzuje podezření.

Postup:

1. S podezřelým předmětem nikdy nemanipulujte.
2. Upozorněte ostrahu objektu, recepci nebo odpovědného pracovníka.
3. Pokud je to možné, pokuste se bezpečně zjistit, zda předmět nepatří někomu z přítomných osob.
4. Pokud se vlastníka nepodaří identifikovat, informujte Policii ČR na čísle 158.
5. Zajistěte, aby se k předmětu nikdo nepřibližoval a aby byl v okolí omezen pohyb osob.
6. V bezprostřední blízkosti předmětu nepoužívejte mobilní telefony ani jiné elektronické zařízení.
7. Dle pokynů vedení nebo složek IZS může být nařízena evakuace prostoru.

4. Požár (Postupujte podle požární poplachové směrnice.)

Rozpoznání hrozby: Kouř, pach, zvuk požárních hlásičů či rozhlasu.

Postup:

1. Okamžitě aktivujte požární hlásič nebo informujte recepci /ostrahu.
2. Volejte 150 (hasiči) v koordinaci s recepcí / ostrahou.
3. Zahajte evakuaci dle evakuačního plánu. Pomáhejte ostatním.
4. Nepokoušejte se hasit větší požár – pouze pokud je to bezpečné a požár je v začátku.
5. Vyčkejte v bezpečné vzdálenosti, informujte složky IZS a respektujte veškerých výzev.

5. Aktivní útočník

Rozpoznání hrozby: Koordinovaný útok (např. se střelnou zbraní, noži nebo vozidlem) směřující k ublížení co největšímu počtu osob.

Postup:

Řiďte se základním pravidlem: **UTEČ – SCHOVEJ SE – BOJUJ.**

1. Utečte z dosahu útočníka. Nečekejte na výzvu, jednejte okamžitě.
2. Pokud nelze utéct nebo je to vhodné, schovejte se – zamknout se, zhasnout, ztlumit telefon.
3. Pokud se dveře otevírají dovnitř, využijte veškerý nábytek a prostředky na zablokování dveří.
4. Pokud se dveře otevírají ven, využijte základní princip – zablokovat kliku. Pokuste se ji podložit věcmi, stolem, košem či jakkoliv ji zpříčit.
5. Pokud není možnost vyžití kvalitního krytu, držte se základního principu – Nechcete být vidět. Snažte se dostat z přímého dohledu. Schovejte se za nábytek či jiné prvky v prostoru.
6. Jako krajní možnost bojujte, využijte cokoli po ruce (hasicí přístroj, židle...).
7. Volejte nebo posílejte sms na 158. Pokud lze, informujte recepci /ostrahu.

6. Osoba v psychotickém stavu nebo pod vlivem drog

Rozpoznání hrozby: Osoba se chová zmateně, dezorientovaně nebo nepředvídatelně, může vykazovat známky silného rozrušení, halucinací nebo být pod zjevným vlivem omamných či psychotropních látek.

Postup:

1. Zachovejte klid a jedněte s osobou klidně a bez konfrontace.
2. Udržujte bezpečný odstup a sledujte vývoj situace.
3. Pokud osoba není agresivní, kontaktujte zdravotnickou záchrannou službu na čísle 155.
4. Pokud osoba projevuje agresivní chování nebo představuje bezpečnostní riziko, dostaňte sebe i ostatní do bezpečí a volejte Policii ČR na čísle 158.
5. Pokud je to možné, zamezte přístupu dalších osob do prostoru a informujte o situaci ostrahu nebo vedení organizace.
6. Po odeznění incidentu zaznamenejte událost a informujte bezpečnostního manažera.

7. Obtěžování prostřednictvím sociálních sítí, e-mailů nebo SMS a telefonu

Rozpoznání hrozby: Výhrůžky smrti, násilím, bombou nebo jinou škodou zaslané telefonicky, e-mailem nebo přes sociální sítě.

Postup:

1. Nikdy neodpovídejte agresorovi. Vyvarujte se jakékoli konfrontace.
2. Uchovejte důkaz: Poříd'te snímek obrazovky, přepošlete e-mail (bez úprav), zaznamenejte podrobnosti hovoru.
3. Ihned informujte bezpečnostního manažera, ostrahu případně vedení fakulty.
4. V případě reálné hrozby nebo podezření na výbušninu volejte 158.
5. Vyčkejte na pokyny Policie ČR a neprovádějte žádná neautorizovaná opatření.